MALTA

QORTI TA' L-APPELL

S.T.O. PRIM IMHALLEF
SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF
ALBERT J. MAGRI

ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA

Seduta tal-25 ta' Novembru, 2011

Appell Civili Numru. 118/2009/1

Penelope Zammit

v.

Michael Briguglio

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ipprezentat mill-attrici fis-17 ta' April 2009, li jaqra hekk:

"1. Illi l-attrici u l-konvenut izzewgu fil-knisja ta' Stella Maris, Tas-Sliema, fit-12 ta' Dicembru, 2003.

“2. Illi dan iz-zwieg gie iskritt fir-Registru Pubbliku ta’ Malta bhala Att bin-Numru Progressiv 2235 tal-2003 (**Dokument A**).

“3. Illi l-kunsens tal-attrici inkiseb jew bi zball dwar l-identita` tal-parti l-ohra, jew b’qerq dwar xi kwalita` tal-parti l-ohra li mix-xorta tieghu jista’ jfixkel serjament il-hajja mizzewga.
“4. Illi l-attrici zzewget meta l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, u l-partijiet kellhom nuqqas ta’ kapacita` li jassumu l-obbligazzjonijiet taz-zwieg.

“5. Illi dan iz-zwieg huwa kolpit b’simulazzjoni tant li l-kunsens kien vizzjat bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta’ xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg.

“6. Illi l-partijiet isseparaw minn xulxin de facto u sussegwentement permezz ta’ kuntratt tal-10 ta’ Jannar 2007, fl-atti tan-Nutar Dottor Nicholas Vella.

“Ghaldaqstant, l-esponenti jitolbu bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti joghgobha:

“1. Tiddikjara li z-zwieg kontratt bejn Penelope Zammit u Michael Briguglio fit-12 ta’ Dicembru 2003, huwa null u bla effett ghal kull fini u effett tal-ligi ai termini ta’ Artikolu 19 ta’ Kap. 255 tal-Ligijiet ta’ Malta;

“2. Tordna li d-Direttur tar-Registru Pubbliku jannota u jiskrivi tali nullita` fir-rigward tal-Att li jgib in-Numru tar-Registrazzjoni 2235/2003.

“Bl-ispejjez kontra l-konvenut, li minn issa huwa ingunt ghas-subizzjoni.”

Rat ir-risposta guramentata pprezentata mill-konvenut li in forza taghha eccepixxa illi:

“1. Illi l-intimat jaqbel illi dan iz-zwieg bejn il-kontendenti ghandu jigi dikjarat null u dan minhabba difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali taghha u nuqqas ta’ kapacita` li jassumu l-obbligazzjonijiet taz-zwieg;

“2. Illi inoltre jaqbel illi z-zwieg kien simulat fis-sens li l-kunsens kien vizzjat bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta’ wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali taz-zwieg.

“3. Illi z-zwieg ghandu jigi dikjarat null b’nuqqasijiet tal-kontendenti u ghalhekk l-intimat m’ghandux ibati l-ispejjez ta’ din l-istanza wahdu.”

Rat is-sentenza moghtija mill-Qorti Civili, Sezzjoni Familja, fl-14 ta’ Dicembru 2010, li biha cahdet it-talba tal-attrici, bl-ispejjez jithallsu mill-istess attrici;

Dik il-Qorti tat is-sentenza taghha wara li ghamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“Ikkunsidrat illi l-attrici, f’din il-kawza, qed titlob lil din il-Qorti tiddikjara null iz-zwieg taghha mal-intimat. Hija tghid li l-kunsens taghha nkiseb b’qerq. Tghid li l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju. Tghid ukoll li l-kunsens kien simulat ghax vizzjat b’eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu.

“Il-partijiet f’din il-kawza zzewgu wara relazzjoni ta’ aktar minn tlett snin. Ltaqghu meta l-attrici kellha tmintax-il sena u l-konvenut kellu hamsa u ghoxrin. Wara xi xhur bdew anke relazzjoni sesswali bejniethom. Bdew jghixu flimkien xi sitt xhur qabel izzewgu u dan wara li xtraw appartament flimkien. Xi tlett snin wara li zzewgu, fil-fatt xtraw appartament iehor u marru jghixu fih.

“Il-Qorti tibda biex f’dan il-kaz tirreferi ghas-sentenza tal-Qorti tal-Appell tas-6 ta’ Novembru 1991, fil-kawza “**Anna Tonna vs Alexander Tonna**”, fejn il-Qorti rriteniet hekk:

““F’materja ta’ zwieg illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax taghmilha daqshekk facli li parti tirrepeti kliem il-ligi u l-parti l-ohra tammetti u b’hekk jirrendu z-zwieg annullabbli bl-iktar mod facli u espedjenti. Hawn ma ahniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabbilta’ ta’ xi kollizjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax thalli nies li kappriccozament wara xi zmien ta’ zwieg jiddeciedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iz-zwieg u meta jkollhom siehba jew sieheb iehor jergghu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirrizultaw verament ragunijiet ghall-annullamnet tieghu l-istess zwieg ghandu jigi annullat pero’ dan ma ghandux ikun sabiex jigu akkomodati l-kapricci ta’ dak jew l-iehor. Ghalhekk il-kawza li ghall-annullament ghandha tirrizulta cara u minghajr dubju.”

“Fil-kawza “**Joseph Zammit vs Bernadette Zammit**” (deciza mill-Qorti ta’ l-Appell fis-27 ta’ Jannar, 2006), il-Qorti qalet hekk:

““Irid mill-ewwel jigi senjalat principju fondamentali fil-ligi civili u cioe’ li z-zwieg bejn il-kontendenti ghandu jkun prezunt li jkun wiehed validu. Ghalhekk huwa dover assolut ta’ kull parti fil-kawza li taghmel prova sodisfacenti ta’ l-allegazzjonijiet rispettivi taghha dwar l-allegazzjoni cioe’ li z-zwieg kien null, ghaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.”

“Stabbilit dan il-principju, il-Qorti ser tghaddi biex tezamina wiehed wiehed il-kawzali invokati mill-attrici u tistudja jekk il-fatti ta’ dan il-kaz jaqghux fl-ambitu tal-provvedimenti partikolari tal-ligi kif konstantement interpretati minn dawn il-Qrati.

“Skond ma qalet il-Qorti fil-kawza “**Mary Farrugia vs Joseph Farrugia**”, (deciza mill-Qorti Civili Prim’Awla fit-13 ta’ Marzu, 1995), fir-rigward ta’ qerq:

““Biex tissussisti s-sitwazzjoni ravvisata fil-paragrafu in dizamina iridu jikkonkorru erba’ affarijiet: (1) il-qerq perpetrat bil-hsieb li wiehed jikseb il-kunsens tal-parti; (2) li l-qerq ikun incida fuq il-kunsens tal-parti; (3) li l-qerq ikun

jirrigwarda xi kwalita’ tal-parti l-ohra; u (4) li din il-kwalita’ tkun tista’ mix-xorta tgahha tfixkel serjament il-hajja mizzewga.”

“Fil-kaz in ezami, il-Qorti ma tirravvisa ebda wiehed minn dawn l-elementi. Il-partijiet kienu jafu lil xulxin sew qabel izzewgu. Sahansitra ghexu flimkien. Ma ngabet ebda prova li xi hadd mill-konjugi dahak bl-iehor. Seta’ kien hemm nuqqas ta’ apprezzament minn xi parti dwar xi element tal-karattru tal-parti l-ohra. Dan ma jistax pero’ jinghad li kien b’qerq, li minnu nnifsu jirrikjedi l-element ta’ volontarjeta’.

“L-attrici ssostni ukoll illi kunsens kien vizzjat bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu u ghalhekk giet reza sitwazzjoni ta’ simulazzjoni. B’referenza ghas-simulazzjoni, il-Qorti tal-Appell, fit-30 ta’ April 2009, irribadiet il-principju b’dan il-mod fis-sentenza “Adrian Busietta vs Eileen Busietta”, (deciza mill-Qorti ta’ l-Appell fit-30 ta’ April, 2009):

““Fid-duttrina jinghad li jkun hemm simulazzjoni meta, fil-mument tal-ghoti tal-kunsens matrimonjali, parti jew ohra (jew it-tnejn) esternament turi li qed taghti l-kunsens matrimonjali, izda internament u b’att posittiv tal-volonta’ taghha tkun qed tichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg (simulazzjoni totali), jew, dejjem b’dak l-att pozittiv tal-volonta’, tkun qed teskludi xi element jew proprjeta’ essenzjali ghaz-zwieg (simulazzjoni parzjali) – ara f’dan is-sens **Muscat vs Borg Grech noe**, deciza mill-Prim Awla tal-Qorti Civili fl-14 ta’ Awwissu, 1995. Kif jinghad ukoll minn O. Giacchi fil-ktieb “Il consenso nel matrimonio canonico” (Ediz. 1968 pagna 92),

““Nell’animo del nubente, perche’ si abbia simulazione... occorre che vi sia non un’assenza della volonta’ matrimoniale, ma la presenza di una positiva volonta’ di escludere.” ”

“Hawnhekk ukoll, il-Qorti ma ssib ebda prova tal-element ta’ volontarjeta’ li fin-nuqqas tieghu ma jistax jinghad li kien hemm simulazzjoni. L-attrici, fl-affidavit taghha, kif ukoll iz-zija taghha, fl-affidavit taghha, it-tnejn jispjegaw

difetti tal-konvenut, pero’ minn imkien minn dan kollu ma ssib din il-Qorti li dawn huma sinjali tal-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg.

“Mhux talli l-Qorti ma ssibx din l-eskluzjoni talli tara car l-ezistenza fuq citata tal-volonta’ matrimonjali. L-attrici, fl-affidavit taghha, tghid hekk:

“Wara ftit li konna ilna nohorgu flimkien, it-tnejn konna qbilna li ghandu jkollna post ghalina biex immorru nghixu fih, irrelevanti jekk nizzewgux jew le”;

“U mbaghad tghid hekk:

““Bil-mod il-mod dahlet l-idea li nizzewgu ukoll”.

“L-attrici tghid ukoll li l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, u l-partijiet kellhom nuqqas ta’ kapacita’ li jassumu l-obbligu taz-zwieg.

“Fis-sentenza “**Emanuel Camilleri vs Carmen Camilleri**”, il-Prim’Awla tal-Qorti Civili (10 ta’ Novembru 1995), kellha dan xi tghid dwar dan il-caput nullitatis:

““Ikun hemm id-difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju fis-sens ta’ l-ewwel parti tal-paragrafu (d) imsemmi kemm-il darba jirrizulta li, fil-ghoti tal-kunsens matrimonjali, parti jew ohra tkun priva b’mod sostanzjali, ossia gravi, minn dik il-fakolta’ kritika – estimativa jew kritika – valutativa dwar l-oggett tal-kunsens taz-zwieg, jew minn dik il-maturita’ affettiva li hija presuppost ghall-ghazla libera dwar l-imsemmi oggett. Id-difett serju ta’ diskrezzjoni, ghalhekk, ma hux sempliciment nuqqas ta’ riflessjoni, lanqas ma jfisser li wiehed jaghmel ghazliet jew decizjonijiet zbaljati – in fatti decizjoni jew ghazla zbaljata hi prettament kompatibbli ma’ diskrezzjoni ta’ gudizzju.”

“U, il-Qorti tal-Appell, fil-kawza “**Janet Portelli vs Victor Portelli**”, (deciza fl-14 ta’ Awissu, 1995):

““It seems that discretion of judgement or maturity of judgement can be lacking, if any one of the following three conditions or hypotheses is verified: (1) when sufficient intellectual knowledge of the object of consent to be given in entering marriage is lacking; (2) when the contracting party has not yet reached a sufficient amount of reflection that is proportionate to the conjugal affair, that is a critical reflection apt for nuptial; (3) or finally when either party contracting marriage is deprived of internal freedom, that is, that capacity deliberate with sufficient weighing of the motives and, on the part of the will, freedom (<u>autonomia</u>) from all force from within.”

“Il-Qorti tqis li fil-kaz odjern, lanqas din il-kawzali ma tezisti. Antoinette Bartolo, zija tal-attrici tghid hekk fuq l-attrici:

““Ghalkemm Penny tfajla kwieta hafna, dejjem kellha sahha interjuri kbira ghal kontra ta’ Michael, li ghalkemm kellu hafna arja kienet tghidli hi kien fragli u paranojku. Kien dejjem jinkwieta x’ser jaghmel u x’ser jahsbu n-nies fuqu u jekk hux ser taghmel influenza fuq l-immagni politika tieghu. Penny kienet tiehu pacenzja, ittih is-support kollu, u tqawwilu qalbu anke jekk a detriment taghha. Avolja kienet tghaddi minn dan kollu xorta baqghet tistinka biex din ir-relazzjoni tahdem ghax kienet tahseb li meta thobb dejjem trid taghmel xi sagrificcji”.

“Din ghalhekk, ma kinitx mara priva serjament minn xi fakolta’ ta’ gudizzju. Anzi, minkejja l-eta’ pjuttost zghira taghha fil-konfront ta’ zewgha, kellha u wriet maturita’ u rieda bizzejjed biex gharfet in-nuqqasijiet ta’ zewgha u ppruvat issalva s-sitwazzjoni.

“Ir-ragel, min-naha tieghu, ukoll ma jidhirx li kien b’xi mod nieqes mill-fakoltajiet kritici kif spjegati fil-fuq citata sentenza “Emanuel Camilleri vs Carmen Camilleri”. Kellu hamsa u ghoxrin, kien akkademikament dotat, attiv fil-politika u kien gej minn ambjent pjuttost intellettwali. Ma jistax, f’nifs wiehed, jghid li kien jimmissja l-konversazzjonijiet intellettwali, u mbaghad fl-istess nifs jghid:

““Marriage to me was something I was not thinking seriously about and went along with Penelope’s ideas and dreams without realising that I was entering into a web out of which I would find it increasingly difficult to extract myself from”.

“Huwa jsostni li hassu obbligat jizzewwigha:

““I felt pressured from all sides and wanted to do the honourabler thing especially not to disappoint my parents, Penelope and also her parents”.

“Dan kien xhur qabel ma nxtara l-appartament, u xi sena u nofs qabel iz-zwieg. Kien donnu rega bdielu.

“Il-Qorti ssibha difficli tifhem kif dan seta’ baqa’ l-kaz ghal tant zmien wara. Lanqas ma tista’ l-Qorti, in-nuqqas ta’ helsien li issa qed jghid kien sokkombi ghalih fi zmien taz-zwieg meta l-istess persuna fi ftit xhur wara z-zwieg hassu liberu bizzejjed li jghid lil martu bi hbiberija gdida tieghu ma’ mara ohra.

“Omm l-intimat tghid hekk:

““My husband and I always brought up our children liberally and encouraged them to think for themselves and make their own decisions. When, however, we did intervene and gave them advice, they probably felt a stronger than normal need to follow our advice”.

“Il-genituri tal-intimat huma intelligenti u hassieba, u ghalhekk il-Qorti ma tistax temmen kif, jekk tassew binhom wera daqshekk dubbji qabel iz-zwieg, kif ma tawhx il-parir li jibqa’ guvni.”

Rat ir-rikors tal-appell tal-konvenut li in forza tieghu, ghar-ragunijiet minnu premessi, talab li din il-Qorti joghgobha:
“…thassar u tirrevoka s-sentenza moghtija mill-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) fil-kawza fl-ismijiet premessi fl-14 ta’ Dicembru 2010 u minflok tilqa’ t-talbiet tal-attrici u

tiddikjara null u bla effett iz-zwieg bejn il-kontendenti bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-attrici appellata."

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Ikkunsidrat:

Illi l-partijiet f'din il-kawza zzewgu fit-12 ta' Dicembru 2003, u milli jidher ma twieldux tfal minn din ir-relazzjoni. Il-partijiet isseparaw b'kuntratt li gie ffirmat fl-10 ta' Jannar 2007. L-attrici issa qed tallega, u l-konvenut jaqbel maghha, li dan iz-zwieg kien null peress li kien jezisti zball dwar l-identita` tal-parti l-ohra (Artikolu 19(1)(b) tal-Att dwar iz-Zwieg, Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta), il-kunsens inkiseb b'qerq dwar xi kwalita` tal-parti l-ohra (Artikolu 19(1)(c)), il-kunsens kien vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju (Artikolu 19(1)(d)), u ghax il-kunsens kien simulat (Artikolu 19(1)(f)).

L-ewwel Qorti, wara li semghet il-provi li ressqu l-partijiet, cahdet it-talba peress li ma jirrizultalhiex li kienu jezistu l-estremi ta' nullita`.

Il-konvenut appella u qed jillimita l-aggravji tieghu a bazi tal-Artikolu 19(1)(c)(d)u (f) tal-Kap. 255 imsemmi. Ghall-ennezima darba din il-Qorti jkollha tirrifletti fuq il-mod xejn professjonali kif il-partijiet iressqu kaz ta' annullament ta' zwieg ghall-konsiderazzjoni tal-Qorti. Il-kawzali jintefghu bl-addocc minghajr qies sew tac-cirkostanzi tal-kaz, bl-isperanza li xi kawzali tigi accettata; ezercizzju ta' fejn laqat laqat!

Din il-Qorti diversi drabi espremiet ruhha fuq il-htiega li l-kawzali jigu limitati u maghzula bir-reqqa, u aktar fuq l-inkopatibilita` bejn talba bazata fuq is-sub paragrafu (d) tal-Artikolu 19(1), u dik bazata fuq is-sub paragrafu (f) tal-istess artikolu. Jekk parti uzat id-diskrezzjoni taghha biex, b'att pozittiv, teskludi z-zwieg, ma jistax jinghad fl-istess nifs li dik l-istess parti kienet nieqsa mid-diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga.

Fil-kawza **Galea v. Galea**, deciza minn din il-Qorti fil-25 ta’ Marzu 2011, din il-Qorti ghamlet is-segwenti osservazzjonijiet fir-rigward:

“Trattat l-appell, din il-Qorti tibda biex tosserva li, kif diga` gie minnha osservat, l-attur ma jistax fl-istess hin isostni z-zewg kawzali li hu ressaq in sostenn tat-talba tieghu, peress li huma inkompatibbli wahda mal-ohra. Ma jistax jargumenta li hu jew martu kienu neqsin mill-kapacita` intelletwali mehtiega li jifhmu id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taz-zwieg, waqt li, fl-istess nifs, jallega li tant kienu jafu f’hiex dehlin li, b’decizjoni pozittiva, eskludew li jassumu dawn l-istess drittijiet u dmirijiet (ara, ghal aktar approfondament il-kazijiet decizi minn din il-Qorti ***Arqueros v. Arqueros Moreno****, deciza fit-30 ta’ Lulju 2010, u* ***Baldacchino v. Yingchun****, deciza fit-3 ta’ Dicembru 2010).*

“Sfortunatament, il-partijiet, fl-entuzjazmu biex jippruvaw jgibu l-annullament akkost ta’ kollox, ma jistudjawx bir-reqqa, flimkien mal-konsulent taghhom, ir-ragunijiet li jistghu wasslu ghal dikjarazzjoni kif mitluba, u minflok “jisparaw” diversi kawzali, bl-isperanza li xi haga jolqtu! B’dan il-mod, pero`, ma jarawx li qed jikkontradixxu lilhom infushom meta jallegaw li xi hadd kellu difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju, jigifieri, ma kienx f’posizzjoni jifhem ghal x’hiex diehel, izda, fl-istess hin, jallegaw ukoll li l-persuna tant kienet sharp intelletwalment, li fehmet kollox, izda ma rieditx tassumi d-drittijiet u d-dmirijiet li jirrizultaw miz-zwieg. L-attur, b'dan il-mod, waqqa’ l-kaz tieghu stess: ghax jekk kien kapaci jeskludi z-zwieg innifsu jew xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tieghu, allura mhux minnu li, fil-mument tal-kunsens, kien affett minn xi difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju dwar dawk l-istess elementi.”

Din il-Qorti, qieset u ezaminat il-ftit provi li ressqu l-partijiet f’dan il-kaz u, bhall-ewwel Qorti qabilha, ma ssibx li gie ppruvat li dan iz-zwieg kien null. Mill-provi jirrizulta li l-bazi principali ghat-talba ta’ annullament tistrieh fuq l-allegazzjoni li l-konvenut dahal ghaz-zwieg minghajr hsieb tal-konsegwenzi. Dan ma jfissirx la li hu ma kienx kapaci

jifhem id-drittijiet u l-obbligi li jitnizzlu miz-zwieg, la li ma kienx jaf x'inhuma, u lanqas li eskludihom. Hu stess jghid li dahal ghaz-zwieg minghajr ma haseb fuq dak li kien se jidhol fih u ghaggel fid-decizjoni tieghu, pero`, ma jghidx li ma kienx jaf f'hiex diehel jew eskluda, b'att pozittiv, iz-zwieg. Hu jghid li ghalkemm jista' jkun huwa "akkademikament dotat", kif rrimarkat l-ewwel Qorti, hu ma kienx wizen sew il-konsegwenza tal-pass li kien ser jaghmel. Dan, pero`, jekk hu hekk, hu tort tieghu, ghax <u>kien kapaci</u> jizen il-konsegwenzi taz-zwieg. Kif jghid il-<u>Bersini</u>, "Il Diritto Canonico Matrimoniale", kwotat mill-konvenut fir-rikors tal-appell tieghu, il-konvenut kellu *"la maturita di giudizio capace di pondere in concreto i doveri e i diritti che uno deve assumersi per tutta la vita"*. Ghac-cirkostanza li l-konvenut, kif jghid, naqas li juza dik il-kapacita`, ma jahti hadd hlief hu, u dan in-nuqqas ma jwassalx ghan-nullita` taz-zwieg. Il-konvenut zgur li kien jaf li, f'dak iz-zmien, iz-zwieg iwassal ghall-impenn totali ghal hajtu kollha, u jekk injora dan l-impenn ma jfissirx li ma kienx jifhmu u lanqas li eskludieh.
Il-konvenut jghid li zzewweg ghax hass li hekk kienet qed tistenna minnu s-socjeta`. Dan ma jfissirx li gie mgieghel jizzewweg, lanqas li ma kienx jaf x'kien qed jaghmel. Bhal kulhadd, certi dubbji kellu, pero`, jghid li kellu "sens ta' ferh" li kien se jizzewweg. Il-partijiet, il-Qorti tirrimarka, ghamlu sitt xhur jikkoabitaw qabel ma zzewgu u dan wara li xtraw post fejn joqoghdu. Ma jghidux li ghalihom, dak l-istat ta' fatt ma kienx "familja", u l-fatt li wara ddecidew li jifformalizzaw dik l-unjoni juri li kienu jafu f'hiex dehlin. Jirrizulta wkoll li wara tliet snin zwieg, il-partijiet ikkonfermaw l-impenn lejn xulxin billi xtraw post iehor u marru jghixu fih bhala d-dar matrimonjali l-gdida.

F'parti ohra fix-xhieda tieghu, l-konvenut jghid li *"I was afraid of a binding commitment"*. Apparti l-fatt li hu xorta wahda, pero`, ha decizjoni li jizzewweg, hu qieghed hawn jikkontradixxi ruhhu, ghax filwaqt li, f'certu stadju, jghid li ma qiesx il-konsegwenzi tal-pass li kien ser jaghmel, issa qed jghid li qies dak il-pass u beza'! Dan juri li, fil-verita`, il-konvenut mhux biss kien matur bizzejjed biex jifhem ghal xiex diehel, izda gharbel sew is-sitwazzjoni tieghu, u

ghalkemm seta’ kellu xi dubbju, ried jikkuntenta lill-attrici u kien ferhan li kien sejjer jizzewweg.

Ma jirrizultax li xi parti kienet nieqsa mill-*“intellectual knowledge”* dwar l-iskop taz-zwieg, lanqas li xi parti ma kellhiex bizzejjed maturita` biex tirrifletti fuq dak il-pass jew li assolutament warrbet mill-hsieb taghha kull riflessjoni fuq dak li se jigri. It-tnejn kienu jiddiskutu zwieg, u l-konvenut ma deherlux li kellu jittermina r-relazzjoni mal-attrici, izda accetta li jaghmel il-pass li kien imiss, u cioe`, li jizzewweg.

Mill-provi lanqas ma jirrizulta xi qerq. Il-konvenut jghid li kien esprima l-hsibijiet u l-biza’ tieghu mal-konvenuta, izda wara diskussjoni hu accetta li jkompli bil-preparazzjonijiet ghat-tieg u hekk, fi kliemu, jaghmel *“the right thing”*. Dan ikompli juri li l-konvenut, qabel ma zzewweg, gharbel sew il-pass li kien se jaghmel, iddiskutih mal-attrici u familjari, u wara ha decizjoni li jkompli. Fl-atti ma hemm xejn x’jindika nuqqas ta’ maturita` jew nuqqas ta’ hsieb, u t-tnejn kienu liberi meta hadu d-decizjoni li jizzewgu.

Ic-cirkostanza, skont il-konvenut, li hu jigi minn *“an academic background”*, waqt li l-attrici kellha *“a very working-class background”*, ma jfissirx li z-zwieg kien null *ab initio*. Jista’ jkun li, minhabba f’hekk, il-konvenut hassu msajjem minn konversazzjoni intelletwali, kif jghid fl-affidavit tieghu, pero`, dan kien ovvju mill-bidu u xorta t-tnejn iddecidew li l-ewwel jghixu flimkien u wara li jizzewgu.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premessi, tiddisponi mill-appell tal-konvenut Michael Briguglio billi tichad l-istess, u tikkonferma s-sentenza tal-ewwel Qorti.
L-ispejjez in prim istanza jithallsu mill-attrici kif ordnat l-ewwel Qorti, izda dawk ta’ dan l-appell ghandhom jithallsu kollha mill-konvenut appellant.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------